

Eesti Keskkonnaühenduste Koda

Keskkonnaministeeriumile

Teie: 17.03.2021 e-kiri

Meie: 12.04.2021 nr 1-5/21/5029

Vabariigi Valitsuse määruse nr 51 "Merel, Narva jõel ja Peipsi järvel ohtlike ja kahjulike ainete käitlemise kord" muutmisest

Eesti Keskkonnaühenduste Koda (edaspidi EKO) tutvus 26.03.2021 EIS-is avalikustatud määruse eelnõuga. EKO väljendas 23.02.2021 kirjas nr 1-5/21/4987 seisukohta, et ohtlike ja kahjulike ainete käitlemine väljaspool sadamaid peaks olema keelatud ja kui seda lubada, peab olema objektiivne teave, millest tuleneb, et käitlemine eelduslikult ei saa kaasa tuua olulist ebasoodsat mõju Natura 2000 võrgustiku aladele. Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) paragrahvi 3 lõike 2 järgi on keskkonnamõju hindamine kohustuslik, kui kavandatakse tegevust, mille korral ei ole objektiivse teabe põhjal välistatud, et sellega võib kaasneda eraldi või koos muude tegevustega eeldatavalt oluline ebasoodne mõju Natura 2000 võrgustiku ala kaitse-eesmärgile, ja mis ei ole otseselt seotud ala kaitsekorraldusega või ei ole selleks otseselt vajalik. Mõju hindamine algatatakse tegevusloa taotluse menetluses. KeHJS § 7 p 4 kohaselt on tegevusluba mistahes dokument, mis lubab eeldatavalt olulise keskkonnamõjuga tegevust. Laevalt laevale ümberlaadimise luba vastab sellele määratlusele. Määruse 26.03.2021 eelnõu lisas 2 on esitatud ankruaalade nimekiri, kus on lubatud ohtlike ja kahjulikke aineid käidelda. Määruse seletuskiri selgitab: „Ametkondade koostöös on valitud välja ankruaalad, kus milliseid toiminguid võiks olla lubatud teha ning sellele valikule on mereteadlased andnud eksperthinnangu. „Eksperthinnang ohtlike ja kahjulike ainete merel käitlemisega seotud tegevuste keskkonnoahutuse kohta“ (Tallinn 2021) on hinnanud kolme tüüpi tegevusi ankruaaladel – punkerdamine; LNG või LPG ümberlaadimine ning teiste ohtlike ja kahjulike ainete ümberlaadimine“.

EKO on seisukohal, et ankruaalade väljavalimine ametkondade koostöös (koos mereteadlaste eksperthinnanguga) ei saa asendada keskkonnamõju hindamise avatud menetlust ja valiku käigus ei ole rakendatud ka loodusdirektiivi artikli 6 lõike 3 kohaseid Natura hindamise põhimõtteid. Rõhutame, et KeHJS kohane keskkonnamõju hindamine on peamine kehtestatud instrument tagamaks, et oht looduskeskkonnale on viidud miinimumini.

EKO on seisukohal, et enne loodusdirektiivi art 6 lg 3 kohase Natura hindamise läbiviimist ei saa Vabariigi Valitsus määrust vastu võtta. Eesti õiguse kohaselt saab selline hindamine toimuda vaid keskkonnamõju (strateegilise) hindamise menetluses. Euroopa Kohtu praktika kohaselt ei pea iga üksiku tegevuse mõju hindama üksnes tingimusel, et hajutatud on kõik teaduslikud kahtlused seda tüüpi ja suurusega projektide võimalikust ebasoodsast mõjust Natura 2000 võrgustiku aladele.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Laura Uibopuu
Eesti Keskkonnaühenduste Koja koordinaator